

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۲ در تصدیقات حکم و قضاوت کردن و جود دارد همانطور که چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.
- ۲ - گزینه ۲ در مثال آورده شده در صورت سوال: هنگام کسوف: مقصود از خورشید گرفتگی قسمتی از خورشید است، نه تمام آن. دلالت التزامی، دلالتی است که بر لازمهٔ یک شیء دلالت می‌کند. در مثال آورده شده در صورت سوال شجاع بودن لازمهٔ شیر بودن است، پس اولی تضمینی و دومی التزامی است.
- ۳ - گزینه ۱ دو حیطة اصلی منطق «تعریف کردن و استدلال» است و این دو اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی، با آن‌ها سروکار داشته باشیم. این امور بخشی از سخنان روزانهٔ ما را تشکیل می‌دهند.
- ۴ - گزینه ۴ به کمک تعریف از تصوره‌های معلوم به شناخت تصوره‌های مجهول و به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم.
- ۵ - گزینه ۴ از آن‌جا که وظیفهٔ منطق جلوگیری از خطای اندیشه است (دلیل، علت)، علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم شده است، تعریف و استدلال (مدلول، معلول).
- ۶ - گزینه ۴ تصورات مسجد، سیاره، نماز ظهر «کلی» هستند.
- ۷ - گزینه ۳ تصور ذهنی ما از امور مختلف، مفهوم نام دارد. نسبت‌های چهارگانه‌ی منطقی (نسب اربع) بین دو تصور کلی به وجود می‌آید.
- ۸ - گزینه ۳ رابطه‌ی بین فکر و تصور، رابطه‌ی تباین است که دو قضیه‌ی سالبه به دست می‌دهد. به این صورت که: هیچ فکری تصور نیست و هیچ تصویری فکر نیست؛ پس آن را با «هیچ» که سور کلی است، در جملات سلبی نشان می‌دهیم.
- ۹ - گزینه ۱ ایران یک مفهوم جزئی است، در حالی که نسب اربعه مقایسه‌ی دو کلی از نظر مصادیقشان می‌باشد؛ پس هیچ نسبتی بین آن‌ها وجود ندارد.
- ۱۰ - گزینه ۲ قبل از آن‌که بخواهیم به تعریف بپردازیم باید با مفاهیم و الفاظ آشنا باشیم.
- ۱۱ - گزینه ۲ در عبارت اول شیر به خارج معنا دلالت می‌کند پس التزامی است دو عبارت دیگر به تمام معنا دلالت دارد پس مطابق هستند.
- ۱۲ - گزینه ۴ منشا مغالطهٔ خطای نگارشی، حرکت گذاری، قواعد نقطه گذاری (رعایت علایم سجاوندی) و غلط‌های املائی است.
- ۱۳ - گزینه ۲ گزینه‌ی ۲ فقط تصور است و برای روشن کردن تصورات مجهول از تعریف استفاده می‌شود.
- ۱۴ - گزینه ۴ دلالت لفظ بر جزء معنا تضمینی است پس ۱ و ۲ تضمینی است و دلالت لفظ بر خارج معنا التزامی است پس شماره‌ی ۳ التزامی است.
- ۱۵ - گزینه ۲ در گزینهٔ ۲ حادث به قدیم تعریف شده و قدیم به حادث بنابراین دوری است.
- ۱۶ - گزینه ۱ در تعاریف ناصحیح «نه جامع نه مانع، بین معرفت (تعریف شده) و معرفت (تعریف‌گر) رابطهٔ عموم و خصوص من وجه و در تعریف ناصحیح «جامع و نه مانع، رابطه بین معرفت و معرفت عموم و خصوص مطلق برقرار است.
- ۱۷ - گزینه ۱ در «تصدیقات» حکم و قضاوت وجود دارد و در آنها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم. از تصوره‌های معلوم به شناخت تصوره‌های مجهول رسیدن «تعریف» نام دارد. به کمک «استدلال» از تصدیق‌های معلوم به تصدیق‌های مجهول می‌رسیم.
- ۱۸ - گزینه ۲ خطای ذهنی را «مغالطه»، یا سفسطه می‌نامند. در ارزیابی استدلال‌هایی که در نشریات مطرح می‌شود یا در تبلیغات آورده می‌شود از «منطق» بهره می‌بریم. «استدلال آوری و تعریف» بخشی از سخنان روزانهٔ ما را تشکیل می‌دهند.
- ۱۹ - گزینه ۱ «از انتخاب شما راضی هستم» مغالطهٔ ابهام در مرجع ضمیر است؛ زیرا به دو معنا به کار می‌رود: (۱) از انتخاب کردن شخص شما راضی هستم. (۲) از انتخابی که شما انجام داده‌اید، راضی هستم.
- ۲۰ - گزینه ۳ وصف مطرح‌شده در صورت سؤال می‌تواند هم بیانگر مفاهیم کلی و هم بیانگر مفاهیم جزئی باشد. مثلاً مفهوم «خدا» یک مفهوم کلی است؛ هرچند یک مصداق در خارج دارد، اما ذهن انسان می‌تواند خدایان متعددی را در ذهن بسازد (کما اینکه در بسیاری از تمدن‌های باستان اعتقاد به خدایان متکثر وجود داشته است). از طرفی یک مفهوم جزئی مانند «حافظ» هم این گونه است که یک مصداق دارد و امکان ندارد مصداق دیگری داشته باشد.
- ۲۱ - گزینه ۴ دلایل رد گزینه‌ها:
- گزینهٔ ۱: «منطق دانشی است که چپستی و چگونگی قواعد ذهن را بررسی می‌کند، نه چپستی خود ذهن را.
- گزینهٔ ۲: «منطق صورت اندیشه‌ها را ارزیابی می‌کند و از علوم دیگر بهره‌ای نمی‌برد.
- گزینهٔ ۳: «قواعد منطقی قابل ابداع شدن نیست، بلکه توسط منطق‌دانان کشف شده‌اند.
- ۲۲ - گزینه ۳ در سؤال یادشده رابطه بین دو مفهوم کلی از طریق شکل باید بررسی شود.
- الف و ب ← عموم و خصوص من وجه (میوه و شیرین)
- ج و الف ← عموم و خصوص مطلق (سیب و میوه)
- با توجه به مطابقتی که با دایره‌ها انجام می‌شود، قسمت «د» نشان‌دهنده مفهوم سیب شیرین است. (بعضی سیب‌ها شیرین هستند و بعضی نیستند و بالعکس بعضی شیرین‌ها سیب هستند و بعضی نیستند.)
- ۲۳ - گزینه ۳ واژگان شور، شیرین، شکر، مهر و عهد مشترک لفظی محسوب می‌شوند.
- ۲۴ - گزینه ۴ استفاده از عبارت دویپهلوی می‌تواند منجر به مغالطهٔ ابهام در عبارت شود. این جمله هم به معنای این است که به فرانسه بروید و هم به معنای این است که در فرانسه مقابل آفتاب قرار بگیرید.
- ۲۵ - گزینه ۲ بر اساس نسبت‌های چهارگانه بین دو تصور «کلی»:
- ایرانی و شیعه: عموم و خصوص من وجه برقرار است.
- سبب و آبی: تباین برقرار است.
- شکل و مثلث: عموم و خصوص مطلق برقرار است.
- آسیایی و اروپایی: تباین برقرار است.

- ۲۶ - گزینه ۴ هر کلی در نسبت عام و خاص من وجه، در برخی مصادیق اشتراک دارند و در برخی مصادیق دیگر اختلاف.
- ۲۷ - گزینه ۲ در تباین، دو کلی هیچ مصادیق مشترکی ندارند و از اسناد آن‌ها به یکدیگر دو قضیه سالبه کلیه به وجود می‌آید. در عموم و خصوص من وجه، دو کلی از جهتی اشتراک و از جهتی اختلاف دارند و از اسناد آن‌ها به یکدیگر ۴ قضیه جزئی حاصل می‌شود.
- ۲۸ - گزینه ۴ بعضی نمازها واجبند - بعضی نمازها واجب نیستند - بعضی واجبات نماز هستند - بعضی واجبات نماز نیستند. بنابراین میان این دو مفهوم (نماز و واجب) نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است.
- ۲۹ - گزینه ۴ اگر تعریف ما از یک مفهوم به گونه‌ای باشد که فقط بعضی مصادیق مجهول را شامل شود، جامع نیست و اگر افراد و مصادیق بی‌ارتباط را در برگیرد، مانع نیست. در ترکیب مفاهیم و تصورات، به طور طبیعی، به گونه‌ای عمل می‌کنیم که از مفاهیم و کلمات عام و کلی تر شروع می‌کنیم تا به مفاهیم جزئی تر می‌رسیم.
- ۳۰ - گزینه ۲ حافظ به شخص خاصی اشاره دارد. اما نماز ظهر، دارای افراد متعدد است.